

Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora – Predlog sklepa Sveta o smernicah za politike zaposlovanja držav članic

(COM(2019) 151 final)

(2019/C 282/06)

Poročevalka: **Ana BONTEA**

Zaprosilo	Svet Evropske unije, 12.3.2019
Pravna podlaga	člen 148(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije
Pristojnost	strokovna skupina za zaposlovanje, socialne zadeve in državljanstvo
Datum sprejetja mnenja strokovne skupine	5.6.2019
Datum sprejetja mnenja na plenarnem zasedanju	20.6.2019
Plenarno zasedanje št.	544
Rezultat glasovanja (za/proti/vzdržani)	211/3/10

1. Sklepi in priporočila

1.1 EESO ponovno poudarja svoje prejšnje sklepe in priporočila o smernicah za politike zaposlovanja držav članic, da bi zagotovil njihovo uporabo ⁽¹⁾.

1.2 EESO pozdravlja evropske in nacionalne ukrepe, ki so omogočili napredek na področju zaposlovanja, in priporoča, naj se še naprej izvajajo in razvijajo, da bi podpirali ekonomsko vzdržnost in socialno trajnost ter spodbujali kvalificirano in usposobljeno delovno silo, ki bo bolje pripravljena na spremembe, zlasti tehnološke, kakor tudi trge dela, ki se odzivajo na gospodarske spremembe, doseganje ciljev polne zaposlenosti in socialnega napredka ter zmanjševanje razlik, poleg tega pa bi prispevali k enakim možnostim za vse, socialni vključenosti in boju proti revščini. Tako bi odpravili regionalne razlike v življenjskih in delovnih razmerah ter izboljšali delovanje trga dela in učinkovitost socialnega dialoga.

1.3 EESO ponovno poudarja, da je treba pri pripravi politik za regulacijo trga dela in socialnih pravic uskladiti medsebojno prepletene vidike konkurenčnosti, produktivnosti in družbene trajnosti/pravic delavcev. Evropske, nacionalne in lokalne institucije bi morale pri izvajanju vseh svojih politik zagotoviti ustrezno ravnovesje med gospodarsko, socialno in okoljsko trajnostjo.

1.4 Izvajati je treba strukturne politike in reforme, ki bodo olajšale ustvarjanje kakovostnih delovnih mest, spodbujanje odgovornega podjetništva ter razvoj MSP in socialnih podjetij.

1.5 EESO poudarja, da je pomembno zagotoviti vključujoče in kakovostno tehnično, poklicno in terciarno izobraževanje enakih možnosti, vključno z visokošolskim izobraževanjem, ter visoko raven ustreznega znanja in spretnosti za zaposlitev, dostojna delovna mesta in podjetništvo, prav tako pa je pomembno spodbujati možnosti vseživljenjskega učenja za vse.

1.6 Dobro delujoč socialni dialog je bistven za izboljšanje zasnove in izvajanja reform, pa tudi za njihovo spremljanje ⁽²⁾.

1.7 EESO ponovno priporoča, naj se nadaljujejo prizadevanja za odpravo neskladij, saj je navzgor usmerjena konvergenca horizontalno načelo, ki ga je treba upoštevati in vključiti v vse politike EU.

1.8 EESO ponovno navaja svoje sklepe in priporočila o evropskem stebru socialnih pravic ⁽³⁾.

⁽¹⁾ UL C 237, 6.7.2018, str. 57.

⁽²⁾ UL C 159, 10.5.2019, str. 1, UL C 434, 15.12.2017, str. 30.

⁽³⁾ UL C 262, 25.7.2018, str. 1, UL C 81, 2.3.2018, str. 145, UL C 125, 21.4.2017, str. 10.

2. Splošne ugotovitve

2.1 V predlogu sklepa Sveta je predlagano, da se v letu 2019 ohranijo štiri smernice za politike zaposlovanja držav članic iz Priloge k Sklepu (EU) 2018/1215 ⁽⁴⁾.

2.2 EESO je v svojih prejšnjih mnenjih ⁽⁵⁾ predstavil sklepe in priporočila o smernicah za politike zaposlovanja držav članic, ki jih želi ponovno poudariti v tem mnenju, da bi zagotovil njihovo uporabo.

2.3 EESO pozdravlja evropske in nacionalne ukrepe, ki so omogočili napredek ⁽⁶⁾, in priporoča, naj se izvajajo in razvijajo tudi v prihodnosti, tako da se bo stalno izboljševala kakovost zaposlovanja, neenakost pa se bo zmanjševala (še vedno namreč obstajajo razlike med državami članicami, regijami in skupinami ljudi na trgu dela, gospodarska rast pa vsem državam, regijam in državljanom ne prinaša enakih koristi, saj je stopnja brezposelnosti in revščine v nekaterih državah še vedno zelo visoka, realni prihodki gospodinjstev pa še niso dosegli ravni pred krizo).

2.4 Države članice in Unija si morajo v posvetovanju s socialnimi partnerji prizadevati, da bodo do leta 2020 oblikovale novo usklajeno strategijo zaposlovanja, ki bo zlasti zagotavljala ekonomsko vzdržnost in socialno trajnost ter spodbujala kvalificirano in usposobljeno delovno silo, ki bo bolj pripravljena na spremembe, zlasti tehnološke, spodbujala bo tudi trge dela, ki se hitro odzivajo na gospodarske spremembe, doseganje ciljev polne zaposlenosti in socialnega napredka ter zmanjševanje razlik, poleg tega pa bo prispevala k izboljšanju delovanja trga dela in učinkovitosti socialnega dialoga.

3. Posebne ugotovitve

3.1 Spodbujanje povpraševanja po delovni sili in naložb

3.1.1 Kot je poudarjeno v poročilih o državah za leto 2019, se vse države članice srečujejo z ovirami za naložbe na različnih področjih politike. Te ovire so na primer visoko upravno in regulativno breme, nepredvidljivost regulativnih okvirov, učinkovitost pravosodnih sistemov in neučinkovitost javne uprave ⁽⁷⁾ (da lahko države članice dosežejo pričakovane rezultate, potrebujejo ustrezne upravne in tehnične zmogljivosti za reforme in naložbe), zapleteni in dolgotrajni postopki odobritve ter, da ne pozabimo, pomanjkanje znanj in spretnosti zaradi pomanjkljivosti v sistemih izobraževanja in usposabljanja. Pomanjkanje znanj in spretnosti je bilo v poročilih o državah članicah večkrat navedeno kot ovira, ki preprečuje in zavira naložbe. Kljub nedavnim prizadevanjem in napredku ⁽⁸⁾ pri odpravljanju pomanjkljivosti finančnega sistema, je treba omeniti tudi preostale težave, s katerimi se soočajo podjetja, zlasti MSP, pri dodeljevanju posojil, ki jih potrebujejo za naložbe ⁽⁹⁾. Za odpravo vseh teh slabosti, ki imajo pomembne čezmejne posledice, so potrebni ustrezni ukrepi na evropski in nacionalni ravni, da bi Unija in države članice dosegle ravni naložb izpred krize ter uresničile cilje strategije EU 2020 na področju raziskav in razvoja v podjetjih ter izobraževanja njihovih zaposlenih.

3.1.2 Pripraviti je treba bolj usmerjene naložbene politike, dopolnjene z dobro zasnovanimi strukturnimi reformami, da se olajša ustvarjanje kakovostnih delovnih mest, spodbujanje odgovornega podjetništva in resničnega samozaposlovanja ter podpora za ustanavljanje in rast MSP in socialnih podjetij.

3.1.3 Sprejeti je treba horizontalno, vključujočo in skladno evropsko politiko, ki bo podpirala MSP, načelo „najprej pomisli na male“ (*Think Small First*) pa je treba zamenjati s pristopom „najprej deluj za male“ (*Act small first*). EESO ponavlja svoja prejšnja priporočila ⁽¹⁰⁾, vključno z oblikovanjem kazalnika za ocenjevanje ugodnih pogojev za podjetništvo.

⁽⁴⁾ Sklep Sveta (EU) 2018/1215 z dne 16. julija 2018 o smernicah za politike zaposlovanja držav članic (UL L 224, 5.9.2018, str. 4):

- spodbujanje povpraševanja po delovni sili,
- zagotavljanje večje ponudbe delovne sile in izboljšanje dostopa do zaposlitve, znanj in spretnosti ter kompetenc,
- izboljšanje delovanja trgov dela in učinkovitosti socialnega dialoga,
- spodbujanje enakih možnosti za vse, krepitev socialne vključenosti in boj proti revščini.

⁽⁵⁾ UL C 332, 8.10.2015, str. 68, UL C 237, 6.7.2018, str. 57.

⁽⁶⁾ Sporočilo COM(2019) 150 final – Evropska unija že sedem let beleži gospodarsko rast. Stalno gospodarsko okrevanje pozitivno vpliva na trge dela in socialni napredek. Stanje na področju zaposlovanja se še naprej izboljšuje, saj je število zaposlenih v četrtem četrtletju leta 2018 doseglo 240 milijonov, stopnja brezposelnosti (6,6 %) pa se je vrnila na raven iz leta 2000. Samo leta 2017 se je več kot pet milijonov ljudi rešilo revščine in socialne izključenosti.

⁽⁷⁾ Sporočilo COM(2019) 150 final – (Dodatek 4); glej tudi sporočilo COM(2019) 500 final.

⁽⁸⁾ Dostop malih in srednje velikih podjetij (MSP) ter podjetij s srednje veliko tržno kapitalizacijo do financiranja v obdobju 2014–2020: priložnosti in izzivi (informativno poročilo), UL C 345, 13.10.2017, str. 15, UL C 197, 8.6.2018, str. 1.

⁽⁹⁾ Glej opombo 8.

⁽¹⁰⁾ COM(2019) 150 final.

3.1.4 Glede na demografske trende je rast produktivnosti bistvena, da se v prihodnosti zagotovi trajnostna gospodarska rast v vseh državah članicah. Največji izziv, s katerim se srečujejo oblikovalci politik in socialni partnerji, je povečanje rasti produktivnosti v Evropi ⁽¹¹⁾ z bolj usmerjenimi naložbami v fizični in človeški kapital ter izkoriščanjem tehnološkega napredka v industrijskem in storitvenem sektorju, s krepitvijo produktivnih naložb v inovacije, raziskave in razvoj, projekte, ki spodbujajo rast, ter v fizično in socialno infrastrukturo, kot so omrežja IKT in ustanove za oskrbo. Potrebna so večja prizadevanja za naložbe v ustvarjanje kakovostnih delovnih mest in odpravljanje prekarnih zaposlitev, saj tudi to ovira produktivnost.

3.2 *Izboljšanje dostopa do zaposlitve, znanj in spretnosti ter kompetenc* ⁽¹²⁾

3.2.1 Eden od glavnih vzrokov za zaskrbljenost v letu 2019 je potrditev, da strukturne kompetence niso usklajene z zahtevami na trgu dela, zaradi česar imajo podjetja v EU vse več težav pri zaposlovanju delavcev. To je posledica pomanjkanja ustreznih znanj in spretnosti v EU, kar dodatno povečuje pritisk na proizvodne zmogljivosti. Pomanjkanje znanj in spretnosti ni pomembno le za države z visoko stopnjo zaposlenosti, ampak tudi za države z visoko stopnjo brezposelnosti, še zlasti pa je izrazito v sektorjih, kot so gradbeništvo, storitve na področju IKT, inženiring in finančne storitve ⁽¹³⁾. Za odpravljanje teh težav je treba sprejeti korenitejše ukrepe, zlasti reformo sistemov izobraževanja in usposabljanja v večini držav ter pristop na osnovi rezultatov v visokem šolstvu.

3.2.2 Prednostne naloge so: zagotavljanje pravičnosti in enakih možnosti, enakopraven dostop do kakovostnega izobraževanja in visoke ravni spretnosti in znanja ter pravične porazdelitve učnih dosežkov.

3.2.3 Izobraževalnim ustanovam in učiteljem je treba zagotoviti podporo, prostor in orodja, ki jih potrebujejo za vključevanje vrednot demokracije, aktivnega državljanstva, kritičnega mišljenja, strpnosti in miru v času, ko se pojavljajo težave pri vključevanju migrantov in beguncev, desničarski ekstremizem in populistični nacionalizem.

3.2.4 Učinkovito poklicno izobraževanje in usposabljanje, ki temelji na izobraževanju v alternaciji, prispeva k povečanju zaposlenosti mladih.

3.2.5 Da bi dosegli popolno digitalno pismenost vseh učiteljev in učencev, pa tudi državljanov, vključno s tistimi, ki živijo na marginaliziranih območjih, je treba zagotoviti ustrezna javna sredstva, sodobno opremo in usposobljeno tehnično osebje.

3.2.6 Boj proti pomanjkanju znanj in spretnosti je večplastna naloga, ki zahteva odločne ukrepe. Na vseh stopnjah je treba spodbujati ustvarjalnost, podjetništvo in mobilnost na področju izobraževanja in usposabljanja ter vseživljenjsko učenje in krepitev povezav med podjetji in ponudniki izobraževanja. Pri tem imajo pomembno vlogo tudi socialna partnerji.

3.2.7 Invalidi in druge prikrajšane skupine poleg dostopa do kakovostnega izobraževanja in poklicnega usposabljanja potrebujejo tudi usmerjene ukrepe in podporo za izboljšanje dostopa do trga dela.

3.3 *Izboljšanje učinkovitosti socialnega dialoga na nacionalni in evropski ravni* ⁽¹⁴⁾

3.3.1 Dobro delujoč socialni dialog je bistvenega pomena za doseglo prej omenjenih ciljev približevanja v smeri višjih socialnih standardov ter dostopa do kakovostne zaposlitve, znanj in spretnosti ter kompetenc, pa tudi za izboljšanje zasnove in izvajanja reform, ki iz teh ciljev izhajajo, s čimer bi se povečalo prevzemanje odgovornosti.

3.3.2 V celotnem procesu evropskega semestra je potrebno smiselno in pravočasno sodelovanje socialnih partnerjev, da se izboljša vključenost v politike, saj bi usklajevanje interesov delavcev in delodajalcev olajšalo uspešno izvajanje politik. Sodelovanje med socialnimi partnerji je lahko osnova za uspešno, trajnostno in vključujočo ekonomsko politiko ter politiko zaposlovanja in socialne vključenosti.

⁽¹¹⁾ Glej opombo 10.

⁽¹²⁾ SOC/622 (v pripravi), UL C 62, 15.2.2019, str. 136, UL C 228, 5.7.2019, str. 16, UL C 237, 6.7.2018, str. 8, UL C 81, 2.3.2018, str. 167, UL C 13, 15.1.2016, str. 57, UL C 161, 6.6.2013, str. 67.

⁽¹³⁾ Glej študijo o neskladju v znanju in spretnostih iz leta 2018, ki jo je naročil EESO.

⁽¹⁴⁾ UL C 159, 10.5.2019, str. 1, UL C 434, 15.12.2017, str. 30.

3.3.3 Socialni partnerji so sposobni najti inovativne rešitve za odzivanje na razvoj družbe in trga dela, demografske spremembe, digitalizacijo in učinke globalizacije. Nacionalni in evropski zakonodajni okvir bi moral zagotoviti prostor za inovacije na ravni podjetij, sektorjev in držav članic, da bi spodbudili razvoj socialnih partnerjev. Evropski socialni sklad (ESS) pomembno prispeva h krepitvi zmogljivosti socialnih partnerjev, kar dokazuje štiristranska izjava z naslovom Nov začetek za socialni dialog (2016), zato EESO poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo izvajanje priporočil socialnih partnerjev ⁽¹⁵⁾.

3.3.4 Za sodelovanje socialnih partnerjev v evropskem semestru je potrebna tudi dodatna podpora za krepitev zmogljivosti, kar bi jim omogočilo, da sodelujejo v različnih fazah procesa, tudi pri izvajanju reform. Krepitev zmogljivosti socialnih partnerjev je v nekaterih državah pomembna tudi za prenos rezultatov evropskega socialnega dialoga.

3.3.5 Kot je bilo poudarjeno v poročilih o državah za leto 2019, je mogoče hkrati s pozitivnim razvojem v nekaterih državah članicah opaziti nazadovanje v drugih. V nekaterih državah članicah se je udeležba socialnih partnerjev na nacionalni ravni dejansko zmanjšala. Posvetovanje s socialnimi partnerji bi moralo biti obvezno.

3.3.6 Socialni dialog bi moral imeti večjo vlogo pri zasnovi, izvajanju in spremljanju reform. Poleg poročil o državah in pregleda socialnih kazalnikov je treba upoštevati tudi sporazume med socialnimi partnerji, v katerih so opredeljeni najpomembnejši izzivi in politični dejavniki za izboljšave na trgih dela.

3.4 Spodbujanje enakih možnosti za vse, krepitev socialne vključenosti in boj proti revščini ⁽¹⁶⁾

3.4.1 EESO ponovno poudarja, da je treba pri pripravi politik za regulacijo trga dela in socialnih pravic uskladiti medsebojno prepletene vidike konkurenčnosti, produktivnosti in družbene trajnosti/pravic delavcev. Vsi akterji si morajo prizadevati za spodbujanje vključujoče rasti, pa tudi za vzpostavitev ugodnih pogojev za poslovanje podjetij, da bi ustvarili več zaposlitev in bi bile te bolj kakovostne. Pogoj za vzpostavitev pravičnejše družbe je spodbujanje rasti in ustvarjanje bolj vključujočih in trajnostnih delovnih mest. Tako bi prebivalstvu zagotovili pogoje za dostojno delo, zadostne plače in pokojnine ter priložnost za uveljavljanje njegovih pravic.

3.4.2 Kljub izboljšanju razmer po vsej Evropi še vedno obstajajo razlike med državami članicami, med regijami in med različnimi skupinami ljudi na trgu dela. Rast ne koristi vsem državam, regijam in državljanom na enak način. V nekaterih državah je stopnja brezposelnosti in revščine še vedno zelo visoka, realni prihodki gospodinjstev pa še niso dosegli ravni pred krizo. Regionalne razlike ostajajo velike in se v nekaterih državah članicah povečujejo.

3.4.3 Priporočila za posamezne države ⁽¹⁷⁾ lahko bistveno prispevajo k izboljšanju učinkovitosti smernic za politike zaposlovanja držav članic in stebra socialnih pravic. To je velika priložnost za oblikovanje nacionalnih politik v skladu s smernicami in načeli stebra socialnih pravic z namenom, da se uresničijo skupni cilji. Priporočila bi morala biti osredotočena na zmanjšanje teh razlik ter povečanje in usmerjanje virov v ta namen.

3.4.4 V nekaterih državah članicah stopnje brezposelnosti še niso popolnoma dosegle nekdanje ravni in so še vedno nad 10 %. V številnih državah je položaj mladih še naprej izziv, pri čemer visok delež mladih, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposabljujejo, vzbujajo zaskrbljenost za njihovo sedanjo in prihodnjo zaposljivost ⁽¹⁸⁾. V drugih državah pa se poglobljajo težave zaradi pomanjkanja delovne sile, kar zavira nadaljnjo rast.

3.4.5 Na splošno kljub višjim stopnjam zaposlenosti žensk še vedno obstajajo razlike v stopnjah zaposlenosti po spolu, kar povzroča razlike v plačah ⁽¹⁹⁾. Težave pri iskanju zaposlitve imajo zlasti nizko usposobljene osebe in osebe z migrantskim ozadjem ⁽²⁰⁾, prikrajšani pa so tudi invalidi ⁽²¹⁾. Poleg tega v številnih državah članicah obstajajo velike regionalne razlike v zvezi z udeležbo na trgu dela. Demografske spremembe in tehnološki razvoj preoblikujejo evropske trge dela. Te težave je treba reševati s sprejetjem zakonodajnih in upravnih ukrepov ter sodelovanjem med ustreznimi institucijami in socialnimi partnerji.

⁽¹⁵⁾ Izjava predsedstva Sveta Evropske unije, Evropske komisije in evropskih socialnih partnerjev – Nov začetek socialnega dialoga, 2016.

⁽¹⁶⁾ UL C 367, 10.10.2018, str. 15, UL C 237, 6.7.2018, str. 1, UL C 440, 6.12.2018, str. 135, SOC/620 (v pripravi), UL C 228, 5.7.2019, str. 7.

⁽¹⁷⁾ Priporočila za posamezne države.

⁽¹⁸⁾ UL C 62, 15.2.2019, str. 142.

⁽¹⁹⁾ SOC/610(UL C 240, 16.7.2019, str. 3), UL C 110, 22.3.2018, str. 26, UL C 440, 6.12.2018, str. 37, UL C 262, 25.7.2018, str. 101, UL C 110, 22.3.2019, str. 20.

⁽²⁰⁾ Stroški nepriseljevanja (in ne vključevanja) (informativno poročilo), UL C 264, 20.7.2016, str. 19, UL C 71, 24.2.2016, str. 46.

⁽²¹⁾ UL C 34, 2.2.2017, str. 15, UL C 367, 10.10.2018, str. 20, SOC/616 (v pripravi).

3.5 *Evropski steber socialnih pravic*

3.5.1 Evropski steber socialnih pravic je temeljnega pomena za izboljšanje delovnih in plačnih pogojev ter sistemov socialnega varstva v Evropi, zagotavljanje usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja ter izboljšanje socialnih standardov in približevanja med državami članicami EU – vključno s kolektivnimi pogajanja in dostopom do socialnih storitev. V zvezi z evropskim stebrom socialnih pravic EESO ponovno poudarja sklepe in priporočila, ki jih je izrazil v svojih prejšnjih mnenjih ⁽²²⁾.

3.5.2 V poročilih o državah za leto 2019 je posebna pozornost namenjena temu, kako države članice uresničujejo cilje evropskega stebra socialnih pravic. Izvajanje stebra je vodilo za doseganje vključujoče, pravične in trajnostne rasti.

3.5.3 Prihodnost trga dela bi morala biti ključna tema razprave o evropskem stebru socialnih pravic, v kateri je treba obravnavati korenito preobrazbo trga dela. Sprejeti je treba usklajeno evropsko strategijo zaposlovanja, ki bi morala zajemati naslednja področja:

- naložbe in inovacije,
- zaposlovanje in ustvarjanje kakovostnih delovnih mest,
- pravični in pošteni delovni pogoji za vse,
- pravični in nemoteni prehodi na trgu dela ob podpori aktivnih politik trga dela,
- vključevanje vseh deležnikov, zlasti socialnih partnerjev.

3.5.4 Vsi deležniki si morajo skupaj prizadevati, da bi v prihodnosti ustvarili pravičen in vključujoč trg dela, ki bi vsem ponujal možnosti za zaposlitev, podpiral socialni napredek in spodbujal usposobljeno in motivirano delovno silo z dostojnimi dohodki in dostopom do kakovostnih delovnih mest.

3.5.5 Ta napredek je treba financirati, saj je učinkovito izvajanje stebra socialnih pravic v državah članicah odvisno od zadostnih finančnih sredstev za naložbe v socialne politike, namenjene uveljavljanju pravic in načel na podlagi konkretnih političnih pobud. Pri pridobivanju sredstev se je treba opreti na mehanizme, kot sta Evropski socialni sklad in Evropski sklad za strateške naložbe.

3.6 *Skladi EU* ⁽²³⁾

3.6.1 EESO pozdravlja namero, izraženo v osnutku uredbe o ESS+, da se okrepi povezava med Evropskim socialnim skladom in evropskim semestrom, zlasti z izvajanjem priporočil za posamezne države.

3.6.2 Za nekatere države članice so sredstva EU pomemben del javnih naložb. Z boljšo uskladitvijo sredstev EU z analizo in priporočili v okviru evropskega semestra bi se morali izboljšati rezultati in povečati učinki financiranja kohezijske politike.

3.6.3 Evropski sklad za strateške naložbe ter evropski strukturni in investicijski skladi bi morali imeti ključno vlogo pri ustvarjanju delovnih mest, zagotavljanju gospodarske rasti ter spodbujanju teritorialne in socialne kohezije, vendar EESO meni, da jih je treba uporabljati učinkoviteje in bolj smotrno. Poleg tega je treba pri izvajanju stebra socialnih pravic dati prednost dolgoročnim evropskim naložbam v kakovostno socialno infrastrukturo in storitve, tudi s pomočjo Evropskega sklada za strateške naložbe in Evropske investicijske banke.

3.7 *Digitalna preobrazba*

3.7.1 EESO je v številnih mnenjih obravnaval digitalizacijo in njen učinek na organizacijo dela in zaposlovanje ⁽²⁴⁾.

⁽²²⁾ UL C 125, 21.4.2017, str. 10, UL C 81, 2.3.2018, str. 145, SOC/614 (v pripravi).

⁽²³⁾ UL C 62, 15.2.2019, str. 165.

⁽²⁴⁾ UL C 237, 6.7.2018, str. 8, UL C 129, 11.4.2018, str. 7, UL C 237, 6.7.2018, str. 1, UL C 434, 15.12.2017, str. 36, UL C 434, 15.12.2017, str. 30, UL C 173, 31.5.2017, str. 45, UL C 303, 19.8.2016, str. 54, UL C 13, 15.1.2016, str. 161, UL C 128, 18.5.2010, str. 74, SOC/622 (v pripravi).

3.7.2 Četrta industrijska revolucija bo prinesla velike spremembe, povezane z razvojem na področjih, kot so genetika, umetna inteligenca, robotika, nanotehnologija, 3D-tiskanje in biotehnologija. Te spremembe bodo vplivale na strukturo potrošnje, proizvodnje in dela, spremljali pa jih bodo veliki izzivi, ki bodo zahtevali proaktivno prilagajanje podjetij, javnih organov in državljanov. Vzporedno s tehnološko revolucijo se povečuje vpliv vrste socialno-ekonomskih, geopolitičnih in demografskih dejavnikov, povezanih s temi spremembami, ki vplivajo na številna področja in se vzajemno krepijo. Tem spremembam se prilagaja celotna industrija, zato se večina poklicev bistveno spreminja.

3.7.3 Nekatera delovna mesta izginjajo, druga se hitro razvijajo, obstoječa delovna mesta pa zahtevajo pridobivanje novih znanj in spretnosti. Za odpravljanje pomanjkanja znanj in spretnosti, množične brezposelnosti in naraščajoče neenakosti so potrebni posebni ukrepi, in sicer preusposabljanje in izboljšanje znanj in spretnosti, proaktiven pristop k vseživljenjskemu učenju, ustrezne spodbude in oprema ter večsektorska partnerstva.

3.7.4 Boljše razumevanje spreminjajoče se narave dela in delovnih razmerij v digitalni dobi bi moralo omogočiti učinkovitejšo politiko EU na področju zaposlovanja.

3.7.5 Največ pozornosti je treba nameniti vseživljenjskemu učenju, prekvalifikaciji ter razvoju znanj in spretnosti, da se vsem omogoči zaposlitev v visokotehnološkem in globaliziranem delovnem okolju ter dostop do včasih bistvenih informacij in storitev.

3.7.6 V digitalni dobi je nujno zagotoviti dostop do interneta in možnosti za računalniško opismenjevanje vsem, ki so v negotovem položaju, ter jim omogočiti, da uveljavljajo svoje pravice in uporabljajo socialne storitve, zlasti temeljne.

3.7.7 Nove razlike in socialna tveganja, povezana z digitalno revolucijo, bi lahko nastali tudi zaradi pojava digitalne izključenosti, saj nekateri deli prebivalstva niso dovolj računalniško usposobljeni in nimajo osnovne ravni digitalne pismenosti, da bi lahko dostopali do včasih bistvenih informacij in storitev.

V Bruslju, 20. junija 2019

Predsednik
Evropskega ekonomsko-socialnega odbora
Luca JAHIER

PRILOGA

Naslednja točka mnenja strokovne skupine je bila spremenjena v skladu z amandmajem, ki ga je sprejela skupščina, vendar je ohranitev besedila v prvotni obliki prejela podporo več kot četrtnine glasov (člen 59(4) poslovnika):

1.4. Izvajati je treba strukturne politike in reforme, ki bodo olajšale ustvarjanje kakovostnih delovnih mest, spodbujanje odgovornega podjetništva, razvoj MSP in socialnih podjetij ter zamenjavo načela „najprej pomisli na male“ (*Think Small First*) s pristopom „najprej deluj za male“ (*Act small first*).

Rezultat glasovanja

Za: 117

Proti: 86

Vzdržani: 15
